

DRINSKE MUČENICE

Informativni bilten Vicepostature

X, br. 18, siječanj 2018.

ISSN 1847-3210

Blažene s. Jula Ivanišević i četiri susestre

Informativni bilten Vicepostulature
bl. s. M. Jule Ivanišević i
četiriju susestara

br. 18, siječanj 2018.

Bilten izlazi dva puta godišnje,
s dozvolom redovničkih
poglavara

Izdavač:

Vicepostulatura
bl. Drinskih mučenica

Glavna i odgovorna urednica:
s. M. Ozana Krajačić

Uredničko vijeće:
s. M. Antonela Rašić
s. M. Tea Barnjak
s. M. Karla Mandić
Ljubica Pribanić
Dinka Parlov
Mirjana Holjevac
Krešo Bello
Ivan Babić

Autor slike na zadnjoj stranici:
akad. slikar Anto Mamuša

Grafička priprema:
Senka Blažeković

Tisak: Denona d.d.

UVODNA RIJEČ

Biti čuvari bližnjega..... 3

U HODU S CRKVM

Novi mučenici Crkve 4
Najmlađi sveci nemučenici 5
Obilježen Svjetski dan siromaha 6
Potrebna nam je Josipova vjera..... 7

PROMIŠLJANJE O BLAŽENICAMA

Nježnost – odlika snažnog duha 8
Drinske mučenice – blago vjere 11
Bio je štovatelj blaženih Mučenica 13

INTERVJU

Proslavile se u mojoj bolesti..... 14

PROSLAVA SPOMENDANA

Opredijelile se za kraljevstvo Božje..... 18
Pozivaju nas na mudrost življenja 19
U župi blažene Jule Ivanišević..... 21
U rodnom mjestu bl. Bernadete 22

DOGAĐAJI

Sveci i blaženici kao uzori djelotvorne
ljubavi..... 23
Oratorij za djecu u župi bl. Krizine..... 25
Knjiga o Blaženicama i ostalim
Božjim ugodnicama 27
Knjiga o svjedocima vjere..... 27
Adventska duhovna priprava u Karlovcu..... 28
Emisija o bl. Drinskim mučenicama..... 29

PUTEVIMA BLAŽENICA

Hodočašće djelatnica katoličkih vrtića..... 30
Jedan veliki dar od Gospodina 31
Putevima hrvatskih blaženika u BiH 32
Sjemeništarci na „Putu Drinskih
mučenica“ 33
Župljani blažene Bernadete molili zagovor... 34
Ogledanje neba u rijeci Drini 35
Svjedočanstvo jednog sjemeništarca..... 36

IZ ŽIVOTA DRUŽBE

Otvorenje Jubilarne godine Družbe..... 38
Dvadeset pet godina djelovanja u Albaniji ... 40
Provincijsko hodočašće sv. Josipu 42

Biti čuvari bližnjega

U propovijedima pape Franje često je prisutan izraz „nježnost“. Na početku svoje papinske službe, na svetkovinu sv. Josipa, istaknuo je da nježnost nije vrlina slabih, već jakih, povezujući tu krepost sa sv. Josipom. Sličnu tvrdnju izrekao je i u drugim prigodama. O vrlini nježnosti, kao odlici snažnog duha, razmišljamo u ovom broju Biltena.

Papino poimanje nježnosti temelji se na otajstvu utjelovljenja. Božja nježnost i naklonost prema čovjeku postala je vidljivom u Isusu Kristu. I ne samo to. „Sin Božji nas je, u svojem utjelovljenju, pozvao na revoluciju nježnosti“ – kaže Papa u pobudnici *Radost evanđelja* (br. 88). Snažne su to riječi. Ostvarive? Možda, ako se na bližnjega počne gledati Božjim očima, na što potiče spomenuta pobudnica: „Svako je ljudsko biće predmet Gospodinove beskrajne nježnosti i on sam prebiva u njegovu životu. Isus Krist je darovao svoju dragocjenu krv za tu osobu. Bez obzira na njezin vanjski izgled, svaka je osoba neizmjereno sveta i zaslužuje našu ljubav i naše predanje“ (EG 274).

Sveti Josip je bio duboko svjestan svetosti dviju izuzetnih osoba, Marije i Isusa, koje mu je Otac povjerio na čuvanje. Potaknuti njegovim primjerom, svi smo pozvani biti čuvari bližnjega. S lju-

bavlu i nježnošću, ističe Papa.

No, što to zapravo treba čuvati? Čuvati, prije svega, same sebe u budnosti i pozornosti, čuvati budnom vlastitu svijest o Božjem naumu sa svakim našim bližnjim. Nadalje, pomoći bližnjemu da čuva dar vjere, da ne izbljedi; pomoći mu da čuva živim djetinjje pouzdanje u ljepotu Božjeg nauma s njim, i onda kad ne razumije Božje poteze.

Biti čuvari bližnjega – poziv je koji odjekuje s prvih stranica Biblije, gdje Bog objavljuje svoj naum s čovjekom darujući mu „pomoć kao što je on“ (Post 2, 18). Jer, „nije dobro da čovjek bude sam“. Tako Bog Stvoritelj razmišlja o čovjeku, kojega je stvorio sebi slična i kojemu, u svojoj nježnoj ljubavi, ne prestaje providati pomoć na životnom putu.

I bl. Drinske mučenice bile su mnogima ta Božja providnosna pomoć. Ili, bolje, bile su čuvarice bližnjih koje im je Bog povjerio. Čuvale su njihov plamen vjere da se ne ugasi pred nalletima zla i progona. Čuvale su njihove duše da ne izgube radost i pouzdanje u konačnu Božju pobjedu.

Blažene čuvarice bližnjih, pomozite nam živjeti vjernije Božji naum o čovjeku u današnjem vremenu.

s. M. Ozana Krajačić, FDC

Novi mučenici crkve

U nedjelju 15. listopada 2017., na Trgu sv. Petra, papa Franjo je proglasio svetima 35 blaženika. Gotovo svi novi sveci mučenici su prošlih stoljeća. Svetima je proglašeno tridesetero brazilskih mučenika – dvojica dijecezanskih svećenika i 28 vjernika laika, ubijenih 1645. tijekom nizozemske okupacije sjeveroistoka Brazila. Ubijeni su zbog toga što se nisu htjeli odreći katoličke vjere i obratiti se na kalvinizam.

Među novim svecima su i trojica mladih mučenika iz Meksika, iz 16. stoljeća, koji su se udaljili od lokalnoga kulta idola, što je bio uzrok njihove smrti. Jednoga od njih ubio je vlastiti otac. Svetima su proglašeni i španjolski svećenik koji je živio krajem 19. i početkom 20. stoljeća, te franjevac kapucin iz Italije, koji je živio između 17. i 18. stoljeća.

Papa je u propovijedi istaknuo da Bog od svakog čovjeka očekuje odgovor ljubavi i ne zadovoljava se time da samo izvršava svoje dužnosti i slijedi njegove zakone. Upitao je prisutne sjete li se barem jedanput dnevno reći: „Ljubim te Gospodine!“ Zatim je nastavio: „Naime, kada se ljubav jednom izgubi, kršćanski život postaje isprazan, tijelo bez duše, nemoguća etika, skup pravila i zakona koje trebamo slijediti bez nekog istinskog razloga. Opasnost je za kršćanski život rutina bez oduševljenja. Umjesto toga je potrebno potpiriti sjećanje na prvu ljubav.“

U zaključku papa Franjo je rekao: „Nije dovoljno jednom odgovoriti na Božji poziv, reći ‘da’ i više ne činiti ništa drugo, nego je potrebna navika svakodnevnog življenja ljubavi. Današnji nam sveci, a posebno mnogi mučenici, pokazuju put. Oni nisu rekli prolazno ‘da’ ljubavi, nego su čitavim svojim životom govorili ‘da’ i to do samoga kraja. Ruho koje su svakodnevno nosili bilo je Isusova ljubav, ‘luda’ ljubav koja nas je ljubila do kraja, nudeći svoju odjeću i oprost onima koji su ga razapeli.“

Najmlađi sveci nemučenic

Papa Franjo je, 13. svibnja 2017., tijekom svoga apostolskog putovanja u Fatimu povodom 100. obljetnice Gospina ukazanja, proglasio svetima dvoje fatimskih vidjelaca, brata i sestru, Franju i Jacintu Marto, koji su 2000. proglašeni blaženima. To dvoje djece preminulo je od španjolske gripe u dobi od 11 i 10 godina te su činom kanonizacije postali najmlađi sveci u povijesti Crkve koji nisu umrli kao mučenici.

Franjo i Jacinta bili su pastiri, pobožni, siromašni, gotovo nepismeni. Kad je cijeli svijet bio u previranju, Nebo zahvaća u tijek ljudske povijesti preko nepismenih pastira, u Portugalu, na krajnjem zapadu Europe. I ovaj put Bog izabire malene da svijetu prenese svoju poruku. Gospa se Franji i Jacinti počela ukazivati u svibnju 1917., a s njima je bila i njihova sestrična Lucija Dos Santos, koja je preminula 2005. u 99. godini života (postupak njezine beatifikacije je u tijeku).

Prvo ukazanje u Fatimi dogodilo se 13. svibnja 1917. dok se po

svim crkvama svijeta čitalo pismo Benedikta XV. „Ponizna službenica Gospodnja“, a Europom bjesnio Prvi svjetski rat. Papa se tim pismom ‘javno’ obraćao Isusovoj majci da zaustavi rat i pozvao je cijeli svijet na molitvenu akciju, na čelu s dječicom, moleći za mir. U istom pismu odredio je da se u Gospine litanije službeno uvrsti zaziv „Kraljice mira, moli za nas“.

Marijina ukazanja u Fatimi su konkretan lijek za posrnuo, palo čovječanstvo. Ona su proročki glas u Crkvi našega vremena. Marijine su poruke u službi evangelizacije te poziv na obraćenje i povratak Bogu.

U svim ukazanjima Gospa je poticala na pokoru te da se molitvom, osobito krunice, izmoli mir u svijetu: „Molite krunicu svaki dan kako biste izmolili mir svijetu i svršetak rata.“

Obilježen Svjetski dan siromaha

Priredio Krešo Bello

Apostol Ivan u prvoj poslanici piše: „Dječice, ne ljubimo riječju i jezikom, već djelom i istinom“ (1Iv 3,18). Nadahnut tim riječima, papa Franjo je uputio svoju poruku za Prvi svjetski dan siromaha, koji je proslavljen 19. studenoga 2017., na 33. nedjelju kroz godinu. Toga dana u bazilici svetoga Petra okupilo se oko četiri tisuće vjernika, zajedno

s mnogim siromašnima i potrebitima koje su dopratili članovi raznih humanitarnih organizacija. Papa Franjo se u povijedi osvrnuo na prisposobu o zlom i lijenom sluzi, ističući

da je njegovo zlo bilo u tome što nije činio dobro. Nakon mise Papa je u dvorani Pavla VI. blagovao zajedno s 1.500 siromašnih i potrebitih ljudi.

Gdje se nalaze siromasi? Papa u svojoj poruci kaže: „Siromaštvo ima lice žena, muškaraca i djece izrabljivanih zbog niskih interesa, gaženih izopačenom logikom moći i novca.“ Ne trebamo daleko hodati: to lice

se nalazi pored nas. Ono nas gleda. Samo, pitanje je, imamo li mi lice koje gleda ili je naše lice pognuto i oči oborene, kako ne bismo pogledali u to drugo lice. Stoga Papa nastavlja: „Blagoslovljene ruke koje se šire da prime siromaha i da mu pomognu: to su ruke koje donose nadu. Blagoslovljene ruke koje nadilaze svaku barijeru kulture, vjeroispovijesti i nacionalnosti, izljevaju ulje utjehe na rane čovječanstva. Blagoslovljene ruke koje se otvaraju ne tražeći ništa za uzvrat, bez ‘ako’, bez ‘međutim’ i bez ‘možda’: to su ruke po kojima na braću silazi Božji blagoslov“.

Koje su to ruke širom otvarale vrata maloga samostana, Marijinog doma, kako bi primile siromaha, bez obzira na vjeroispovijest i nacionalnost? Čije su to ruke davale ne tražeći ništa za uzvrat, bez „ako“, bez „međutim“ i bez „možda“. Sestra Julia Ivanišević i sestre djelovale su upravo tako, ljubeći sve koji su im dolazili na vrata. Do kraja, do darivanja vlastitog života. 🌸

Ako želite častiti Kristovo tijelo, nemojte ga prezirati kad je golo; ne častite euharistijskog Krista svilenom odjećom, a zatim, pošto odete iz crkve, zanemarivati onog drugog Krista koji trpi hladnoću i golotinju.

sv. Ivan Zlatousti

Potrebna nam je Josipova vjera

Ivan Babić

U ovoj Godini svetog Josipa, proglašenoj 19. ožujka 2017. na području Zagrebačke nadbiskupije, posebnim žarištem postalo je nacionalno svetište sv. Josipa u Karlovcu. Papa Franjo je dan kasnije, 20. ožujka, govorio o sv. Josipu kao čuvaru ljepote i „Božjega sna“: „Želio bih danas moliti da nam svima udijeli sposobnost sanjanja, jer kad sanjamo velike, lijepe stvari, približavamo se Božjem snu, onome što Bog sanja o nama.“

Da bi se Isus mogao roditi, rasti i vršiti svoje poslanje kao „Jeshua“ (Bog spašava), potrebna je Josipova vjera, potreban je njegov pozitivan odgovor, njegovo: evo me! Zašto i kako je Josip mogao odgovoriti na Očev poziv? Bog u pročišćenom čovjeku djeluje ne samo na njegov um, nego i na njegovu podsvijest, prizivajući one slike i osjećaje koji su božanska poruka – kaže Origen – uspostavljajući analogiju između sna i proročkog nadahnuća. Josipov san čin je najveće Božje milosti, čas je velikog iskaza povjerenja između Boga i čovjeka, razotkrivanje je Božje volje, uvlačenje Josipa tesara u sv. Obitelj.

Jer, taj obični tesar je onaj koji je povjеровao, odazvao se i prepustio Božjem vodstvu, koji je preuzeo odgovornost i prihvatio svetost, radost

nošenja svetosti svima nama. Lutao je tražeći mjesto za svoju obitelj, ali nije lutao tražeći Boga: nosio ga je u svom srcu, pod srcem svoje zaručnice, u srcu svoje vjere. Njegov skok u svetost, pristajanje, odaziv (‘evo službenika Gospodnjega’) poput njegove zaručnice – to je milosrđe na djelu, poslušnost, skromnost, privrženost Bogu, zavjetima. U taj lik priprosta tesara gledao je Otac dok je slao Sina, u taj je lik gledao Sin dok je kao čovjek odrastao.

Tako je Josip postao dijelom sv. Obitelji i zaštitnikom svih kreposti u svakoj obitelji. Postao je i zaštitnikom Družbe Kćeri Božje ljubavi. Već u djetinjstvu Franciska Lechner je voljela promatrati sliku sv. Obitelji, a u sv. Josipu je prepoznala snažna zagovornika i dobra gospodara, kojemu je Bog povjerio da brine za njegova Sina. Utječući se svojem zaštitniku, Franziska je postala zaštitnicom svojih sestara, svoje „svete obitelji“ – Družbe. Postala je zaštitnicom Božjega sinovstva, osobito u „bratu siromahu“ za kojega se zalagala. Postala je dobrom gospodarijom, kojoj je Bog u snu došapnuo njezinu zadaću – povjerio joj je da okupi zaručnice njegova Sina i sudjeluje u djelima spasenja. 🌸

Nježnost - odlika snažnog duha

s. M. Karla Mandić, novakinja

U godini koju smo mi u Hrvatskoj posebno posvetili svetom Josipu, prisjećamo se da je papa Franjo u propovijedi za početak svoga pontifikata svima nama stavio za uzor svetog Josipa. Istaknuvši da je on revno vršio svoju ulogu čuvara svete obitelji, našao je mjesta da uz Josipa stavi i rečenicu koja govori da je sveti Josip vrijedan radnik, te hrabar čovjek kojega krasi i nježnost. Nježnost je, kako kaže papa, „odlika snažnog duha“.

Sveti Josip je zanimljiv svetac. Njegov je život urešen s puno tišine i s malo riječi koje su nam o njemu u evanđelju zapisane. Ipak, Crkva se iz tih *malo riječi* tijekom dva tisućljeća neumorno na njegovu primjeru nadahnjuje. Što možemo naučiti mi iz njegova snažnog duha, koji kao svoju odliku nosi ono što je na prvu u potpunoj suprotnosti – nježnost?

Riječ *odlika* u nama potiče misao na pozitivnu karakteristiku nekoga ili nečega, ono po čemu je prepoznatljivo to o čemu je riječ, po čemu navedeno izdvaja od ostatka. Odlika je, također, nešto što krasi, što doprinosi ljepoti nečega. Suvremeni svijet neupitno cijeni odlike duha koje kod čovje-

ka nalazi. One su pomoć čovjeku da uspije, da se ostvari.

Na ljestvici odlika suvremenog čovjeka visoko se dižu: jasnoća i komunikativnost, otvorenost i učinkovitost, liderstvo i elokventnost. Sami izrazi koji ih označuju pridaju tome da zvuče poželjnije. Sve ove odlike upućuju na uspjeh i ostvarenje, na moć. Moć se usko povezuje uz snagu. A što znači snaga, što predstavlja snažan duh?

Snaga je dobro stanje čovjeka u kojemu on može obavljati fizički ili intelektualni rad, prema čemu je snažan čovjek onaj koji je u dobrom

stanju, pogodnom da nešto čini. Snaga gledana iz kršćanske perspektive, najčešće se označava riječju jakost.

Ona je krepost koja daje čvrstoću kad je u pitanju neki problem i postojanost kad je riječ o potrazi za dobrom (usp. *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 1808). Čovjek snažnog duha bio bi, prema tome, čovjek koji u jasnoći svojih stavova gleda na svoj život, ne očajava pred problemima i ne leti iznad zemlje u traganju za dobrim.

Čovjek snažnog duha hoda čvrsto po zemlji, bio put kamen ili travnat, strm ili ravan, a pogled mu je s pouzdanjem uvijek usmjeren prema više-mu. Govoreći iz kršćanske perspektive, pogled mu je usmjeren prema Bogu.

Ako za primjer čovjeka snažna duha uzmemo sv. Josipa, vidimo da je to čovjek koji sluša Boga i prepušta se njegovoj volji, uvijek pažljiv i spreman da izvrši svoje poslanje – biti u službi drugih.

Takav snažan duh čovjeka uvelike krasi i odlika nježnosti koju će suvremeni svijet često gledati kao suprotnost samoj snazi. Nježnost je nerijetko krivo poimana. Nježnost, naime, nisu rastapanja, pretjerano lepršavi govori, milozvučni glasovi i tepanja. Nježnost, premda mogu biti njezin znak, ne nalazi svoju puninu u blagim fizičkim dodirima. Nježnost nije oznaka slabića koji se svemu

priklanja, nerazborito u svemu gleda dobro pa za sve što u životu susretne misli da je susreo ljubav.

Nježnost nalazimo upravo na suprotnoj strani navedenome. Istinsku nježnost može pokazati jedino čovjek snažnog duha, koji bdije nad svojim vladanjem i teži prema krepostima. Nježnost može pokazati onaj koji s nadom teži ispunjenom životu, ali stavljajući na prvo mjesto ne vlastito ostvarenje o kojemu se toliko govori, nego dobro bližnjega. Prema papi Franji, nježnost je pokazatelj čovjekove sposobnosti da bude pažljiv, da suosjeća i da ljubi.

Da bismo ispravno poimali nježnost moramo se vratiti na sami početak, na Počelo, na Boga. On je izvor svakog dobra, svake ljepote, svake odlike, pa tako i nježnosti.

Božja se nježnost očituje u njegovoj dobroti prema stvorenju, u daru života, u izbavljenju, u odgoju čovječanstva, u mudroj brizi i providnosti, ali najviše u opraštanju čovjeku grješniku i u milosrđu. Božja nježnost, za razliku od ljudske, ne zaobilazi nijednog čovjeka, već je iskazana svima bez iznimke.

Da izrazi Božju nježnost biblijski pisac koristi pojam koji označava i nježnost majke prema djetetu u vlastitoj utrobi. Kako majka u nježnosti bdije nad čedom koje je pod zaštitom njezina tijela, tako Bog u

nježnosti bdije nad nama (usp. *Rječnik biblijske teologije*, str. 709-712).

Čovjek se svejedno držao daleko od Boga, nije prihvaćao Božju nježnost koja je izraz njegove ljubavi. Zato Bog svoju nježnost do kraja objavljuje u Sinu, Isusu Kristu.

Njegova se nježnost nije očitovala u rastapanju, nego u milosrđu. A milosrđe? U pashalnom otajstvu muke, smrti i uskrsnuća. Do kraja nas je ljubio i svoju je snagu, svoje božanstvo iskazao u slabosti. Umro je da bismo mi živjeli. Od toga nema veće nježnosti. Nježnosti koja ni pred smrću ne uzmiče.

Naše blažene Drinske mučenice u svome su životu pokazale ono što

je Isus svojim primjerom predao. Vjernik je pozvan životom nasljedovati Isusa. Drinske su mučenice, po njegovu uzoru i kako bi odgovorile na njegovu ljubav, i same pokazivale Božju ljubav drugima.

Njihov je život postao vježbalište snage za Gospodina.

Sveti je Josip svoju snagu gradio bdijući nad Isusom i Marijom, a one svoju u nježnosti prema najpotrebnijima, prema siromasima, u sućuti i brizi za gladne, za bolesne. Nisu radile iznimke kao što ih ni Bog ne radi. Svoj su život predale Gospodinu i svoje su predanje nastojale pokazati u tihom služenju. Njihova je nježnost prema bližnjemu svakodnevno gradila most ljubavi za Boga. Svojom su ustrajnošću i predanošću u nježnosti za druge izgradile snažan duh koji su potvrdile krvlju, ne htjevši izdati onoga koji je svoju snagu u ljubavi na križu pokazao.

Sveti Josip i naše blažene, Drinske mučenice, iz svoje tišine upućuju nama glasan poziv: odgovoriti na poziv koji nam Bog upućuje, revno ispunjavati zadaću na koju nas poziva i u ljubavi služiti bližnjima. Tako ćemo i mi imati nježnost kao odliku snažnog duha. 🙏

Drinske mučenice - blago vjere

p. Anton Štrukelj, DI (Ljubljana)

„Umrle su kao pšenično zrno, koje urodi obilnim plodom“.

Svečano proglašenje pet Drinskih mučenica blaženima u Sarajevu 24. rujna 2011. bio je veliki blagdan vjere. Brojni slovenski hodočasnici sudjelovali su u tom događaju i izrazili zahvalnost svojim susjedima Hrvatima što su im podarili dvije blažene, Slovenke, s. Krizinu Bojanc i s. Antoniju Fabjan. Pet Drinskih mučenica – pet mudrih djevice, koje su u svojim svjetiljkama sačuvale ulje vjere, nade i ljubavi. Svojom su krvlju izrekle vjernost nebeskom Zaručniku, Kristu. Bog ih je zato ovjenčao dvostrukom pobjedom: pobjedom mučeništva i djevičanstva. Dao im je palmu mučeništva i ljiljan djevičanstva.

Crkva od svojih početaka visoko cijeni mučeništvo i djevičanstvo. U prvoj euharistijskoj molitvi posebno spominje djevice, mučenice: Felicitu, Perpetuu, Agatu, Luciju, Agnez, Ceciliju i Anastaziju. Katekizam Katoličke Crkve kaže: „*Mučeništvo* je vrhovno svjedočanstvo dano za istinu vjere; označuje svjedočanstvo koje ide do smrti. Mučenik daje svjedočanstvo za Krista umrlog i uskrsloga, s kojim je sjedinjen ljubavlju“ (br. 2473).

Sv. Ivan Pavao II. je uoči Jubilarne godine 2000. istaknuo da se Crkva prvoga tisućljeća rodila iz krvi mučenika te da je Crkva na kraju drugog tisućljeća opet postala Crkvom mučenika. Papa Franjo također ne prestaje naglašavati da su mučenici najveći primjer darivanja vlastitog života za Krista. U dvije tisuće godina dugoj povijesti bezbrojni su muškarci i žene žrtvovali svoj život kako bi posvjedočili svoju vjernost Kristu i evanđelju. Danas imamo više mučenika nego u prvim stoljećima.

Osim hrabrog svjedočenja i isповijedanja vjere, u naše je vrijeme potrebno ponovno istaknuti veličinu i svetost Bogu posvećenoga djevičanstva. Koliko su naši mladi potrebni takvih plemenitih primjera velikodušnoga darivanja Bogu i bližnjemu! Ovdje bih rado spomenuo četiri sestre Misionarke ljubavi, ubijene u ožujku 2016. u Jemenu, u čijem primjeru sja druga bitna sastavnica kršćanskog mučeništva: *zajedništvo*. Te su se sestre brinule za najsiromašnije. Nekoliko dana pred smrt ozbiljno su ih upozorili da su u životnoj opasnosti, no one su odlučile ostati zajedno na mjestu svoga poslanja. Njihova za-

jednička pripadnost Crkvi omogućila je takvo svjedočenje. Hod za Kristom sve do mučeništva uvijek je „ostajanje zajedno“, priznavanje da pripadamo Kristu u snazi Duha Svetoga.

O njihovoj spremnosti da žrtvuju svoje živote svjedoči pismo napisano nekoliko mjeseci prije mučeništva: „Vojne letjelice noć i dan prelijeću i bacaju bombe, dok za to vrijeme vojnici na tlu napadaju svom silom. Mi klečimo pred izloženim Presvetim i

molimo milosrdnoga Isusa neka štiti i brani naše siromahe i udijeli mir tom narodu. [...]

Nas pet sestara s ljubavlju, pozudanjem i potpunim predanjem hitamo u našu kuću za siromahe, također i kada je ozbiljno bombardiranje. Ponekad se zateknemo pod drvećem, misleći da je to Božja ruka koja nas štiti, a onda opet hitro krenemo k našim siromasima, koji nas vedro očekuju. [...] Kad su najgora bombardiranja, sakrijemo se pod stepenice, svih pet, uvijek zajedno. Zajedno živimo, zajedno umiremo, s Isusom, Marijom i našom Majkom“. (Peta je sestra pukim slučajem izbjegla smrt).

Na licu ovih i tolikih drugih svjedoka žari sjaj uskrsloga Krista i poruka nade i ohrabrenja. I Drinske mučenice nose tu poruku. One su

bačene u rijeku Drinu te nemamo njihovih posmrtnih ostataka, relikvija. U Sloveniji je živa uspomena na njih. Godine 1994. izašla je knjiga *Palme mučeništva*, gdje su predstavljene sve sestre, a posebno s. Krizina Bojanc i s. Antonija Fabjan. Mnogi im se preporučuju, „mnogo ljudi je već uslišano“ (str. 365). Povodom beatifikacije 2011. izašla je knjižica s. Ozane Krajačić *Drinske mučenice. Život i mučeništvo*, koja je prevedena i na slovenski jezik. Godine 2017. France M. Dolinar je napisao opsežnu knjigu *Vi ste luč sveta* (Vi ste svjetlo svijeta), gdje potanko predstavlja sve Drinske mučenice.

Osobno vidim duboku povezanost Drinskih mučenica i bl. Lojza Grozdea (1920.-1943.). Kakvu poruku nose ti naši mučenici? Oni su divan primjer plemenitoga čovjeka ponesenog visokim idealima. Zrače vrlinama: marljivost i požrtvovnost, duboki molitveni i duhovni život, vjernost, čistoća, apostolski žar i velikodušno služenje potrebnima. Odlikuje ih ljubav prema euharistiji i Mariji. Mladi mučenik Lojze Grozde – proglašen blaženim 13. lipnja 2010. – živio je od euharistije, koja je snažila njegovu vjeru i spremnost na žrtve za spas duša, kako bi druge mlade ljude vodio Kristu.

Isto vrijedi i za sestre mučenice. Bogu hvala za blažene Drinske mučenice! 🙏

Bio je štovatelj blaženih Mučenica

Krešo Bello

Fra Bonaventura Duda, poznati teolog i bibličar, prevoditelj i urednik Zagrebačke Biblije, orguljaš, skladatelj, profesor i plodni književnik – otišao je Ocu 3. kolovoza 2017. u 94. godini života, 76. redovništva i 68. svećeništva. Uz svestran teološki i biblijski rad, fra Duda je bio i veliki štovatelj bl. Drinskih mučenica. Još početkom 60-ih godina aktivno je pomagao Družbi Kćeri Božje ljubavi u prikupljanju sredstava za gradnju njihovog samostana u Granešini, u čijem je dvorištu postavljen kip Blaženica, začetak budućeg mjesta njihova štovanja.

U počecima, dok smo uređivali prve litanije Blaženica, fra Duda nam je tumačio kako je snaga njihova svjedočanstva izrasla iz zajedništva. Stoga ih u litanijama zazivamo skupnim imenom „blažene Drinske mučenice“, ali zazivamo i svaku poimence, kao osobnog svjedoka žrtve za Krista. Po povratku s hodočašća u mjesta mučeništva ili rođenja neke od sestara mučenica, fra Duda bi s interesom slušao naše pripovijedanje o svim detaljima i dojmovima s putovanja. Sjećam se da je plakao i uzdisao: „Bože moj, Bože moj!“ kada sam mu opisivao jedno naše hodočašće preko Romanije. Duboko ga se dojmila i sudbina Marijina doma

na Palama – jer je to bio *Marijin* dom, ali i zato što je ta kuća svjedočila o skrbi sestara za siromašne i potrebite. S ganućem je slušao i o izboriju pronađenom na zgarištu samostanske kapelice na Palama, u kojemu su vidljivi otisci pet hostija, Tijela Kristova, plamena ljubavi koji su pet sestara prinijele na oltaru mučeništva. A kad je došao dan njihove beatifikacije, 24. rujna 2011., fra Duda je pažljivo pratio cijeli prijenos svečanosti iz Sarajeva.

Samo dan nakon proslave blagdana Marije Anđeoske, koji se u svim Franjevačkim crkvama slavi kao veliki blagdan oprosta grijeha – poznatiji pod imenom Porcijunkula – fra Bonaventura Duda je blago usnuo u Gospodinu. Uvijek je tumačio: „Smrt nije kraj. Smrt nije točka. Smrt je dvotočka!“ Nakon smrti ulazimo u radost Gospodara svoga. „A što ćemo tamo pronaći, ne znam. Jedino što znam, to je da ćemo se iznenaditi.“ 🙏

Proslavile se u mojoj bolesti

Razgovor s Antonijom Dokuš vodila Ljubica Pribanić

Poštovana gospođo Antonija, kada sam čula kako ste upoznali bl. Drinske mučenice i kako su one utjecale na Vaš život zaželjela sam da i čitatelji Biltena saznaju za Vaše iskustvo. Možete li odabrati nekoliko izvadaka iz svojega života kojima biste se predstavili našim čitateljima?

Kad je nad ovim našim Balkanom zloduh drugoga svjetskog rata palio i satirao Hrvate i sve što je njima sveto, majke Hrvatice su rađale – pa sam tako i ja došla na svijet. Po sjevernim obroncima Moslavačke gore Bog je poput biserja prosuo sela kakova je i moja rodna Samarica. I ona je, nažalost, natopljena mučeničkom krvlju nedužnih Hrvata. Sjećam se, seljani su svjedočili, da je na seoskom vatrogasnom domu bio reljefno isklesan natpis: „Pomož' Bog.“ I on je smetao novom komunističkom režimu. Postrugali su ga, ali Boga i našu vjeru nisu mogli sastrugati. Naprotiv, iz tih brazgotina su se rađali prkos i vjera u naše hrvatske svetinje.

Rođena sam 1943. u skromnoj seoskoj obitelji. Otac Antun bio je poslije rata crkveni zvonar, a moj mlađi brat Mirko ministrant. Bilo mi ga je žao kad je s ocem morao ići saku-

pljati 'lukno' (plaća za zvonariju) jer je to mrzio. Kod svake kuće u cijeloj župi dobili bi po mjericu, dvije žita. I sram i teret pritiskali su njegova nejaka pleća. Majka Marija je kao zvonarica pekla hostije u posebno izrađenom metalnom kalupu koji se zagrijavao na peći.

Radili ste četrdeset godina kao učiteljica. Čime se sada bavite?

Svoje umirovljeničke dane provodim kao udovica, uz podršku svoje

djece. Suprugu Ignacu i meni Bog je podario dva sina koji imaju svoje obitelji. Iako na razdaljini, svi smo povezani međusobnom ljubavlju. Uz moje sinove najveće su blago mojih petero unučadi i jedan prauk. Za njih svaki dan molim jer je to uz moju ljubav sve što im mogu dati.

Uz prosvjetarski rad bavila sam se i folklorom. Zato danas kao hobi šijem i oblačim lutke u narodne nošnje Bijele Moslavine.

Znamo da je bilo teško učiteljima vjernicima svjedočiti vjeru za vrijeme komunističkog režima. Kako ste to Vi proživljavali?

Kad sam se odlučila za učiteljsko zvanje, nisam tada ni mogla zamisliti kroz kakove će se klisure valjati rijeka mojega života. Odgajana u vjerničkoj katoličkoj obitelji, suočila sam se sa strogo komunističkim odgojem u školi. U glavi košmar, u duši lom. Čas prevladava jedno, čas drugo. I tako sve vrijeme školovanja i tridesetak godina službovanja u prosvjeti.

A zatim...

U slobodnoj Hrvatskoj oslobodila se moja duša okova. Prvi slobodan ulaz u crkvu bio je toliko emotivan da sam čitavu Svetu misu proplakala. Trebalo je isprati svu prljavštinu koja se desetljećima taložila na dušu tajeći Boga, bježeći pred Sotonama koje te

uhode, a ti Ga niječeš. O kako strašno!

Sada ste u mirovini, ali ste odlučili ponovno postati „studentica“, i to Dopisne teologije...

Da, u svojoj 68. godini dospijevam u obitelj 'moje' Dopisne teologije. Spadam među najstarije. Učim od mladih, divnih ljudi koji ne postavljaju dobne granice u Božjem stadu. Kako divno! Dopisnom teologijom želim dublje promišljati o osobnoj vjeri da bih mogla otkrivati i izvršiti poslanje koje mi je Bog namijenio.

U Vaš su život, reklo bi se, čuderno i iznenada, ušle Drinske mučenice. Znamo da se ništa ne događa slučajno, a vaša priča upravo to svjedoči.

Odlazak u mirovinu donose puno toga neočekivanog. Otvara se nova stranica moga života. Pod teretom godina, životnih nedaća i mlakoj

vjeri rodila se depresija. Bog dopušta kušnje. Dovodi te na raskrižje na kojem trebaš odlučiti kuda ćeš, ali te ne ostavlja. Šalje svog „anđela čuvara“ koji me usmjerava prema zelenom semaforu.

Prošle godine na već tradicionalnom susretu Dopsne teologije u Samoboru na Taboru prijatelj Krešo dijeli bilten „Drinske mučenice“. Nešto sam o njima čula, ali vrlo površno. Iako je Krešo godinu dana ranije dijelio iste, ja sam taj bilten ovaš pročitala i zaboravila. Ovaj puta me, primivši broj 17., nešto dotaklo. Došavši kući, odmah sam ga pročitala.

U moje je srce ušlo nešto neopisivo, duboko sam proživljavala život Drinskih mučenica. Potražila sam prethodni broj koji sam zametnula, i nekoliko se puta vraćala čitati sve što je napisano o njima. Saznajem da postoji knjiga „Zavjet krvlju potpisan“ i silno želim doći do nje. Svoju sam želju ispričala kolegici koja je bila moj putokaz na raskrižju. I gle sreće! Ona kaže da ima knjigu i odmah mi ju je donijela. Pročitala sam je u dahu, jednom pa drugi put ponovno.

Toliko su život i žrtva Drinskih mučenica ušle u moje srce da sam im se počela svaki dan moliti i utjecati za pomoć u depresiji.

Uz mojeg svjetovnog liječnika, Drinske su se mučenice proslavile u mojoj bolesti. Hvala Isusu i njima!

Ali tu nije kraj Vašem svjedočanstvu. Što se zatim dogodilo?

A onda prve nedjelje došašća 2017. opet susret u Taboru. Na našem veselom kružoku gdje bude smijeha i radosti, ja dobivam poriv – ničim izazvan – da ispričam svoje svjedočanstvo o zadobivenim milostima po zagovoru bl. Drinskih mučenica.

Na kraju sam izrekla želju i potrebu da hodočastim križnim putem Blaženica, ali ne znam s kim i kako. Izrazila sam nadu da ću tu svoju želju ostvariti. Krešo je tada ustao i očima punim suza djetinje me zagrlio i zamolio da svoje svjedočanstvo objelodanim. A Anita mi je zdušno obećala da će mi javiti kad se na proljeće bude organiziralo hodočašće, da i ja mogu poći.

Vjerujem i sada da će se moje Zaštitnice pobrinuti da se to i ostvari.

Čini se da su Drinske mučenice duboko zakoračile u Vaš život. Otvaraju Vam uvijek neke nove putove.

Da, ništa se ne događa slučajno. Moja je župa dobila novoga župnika koji je na svetoj misi u prosincu govorio župljanima o životu i mučeništvu Drinskih mučenica. Pozvao ih je na proslavu blagdana blažene Bernadete Banja u Veliki Grđevac, gdje će misno slavlje predvoditi naš biskup Vjekoslav Huzjak. Svi ovi događaji

govore mi o njihovoj živoj prisutnosti. Sve više uviđam kako moje želje padaju na plodno tlo.

Zovem ih svojim. One me nadahnjuju u padovima, podižu me svojom bezgraničnom ljubavlju i osnažuju u vjeri da je svaka žrtva za bližnjega vrijedna.

Njihov me život i mučeništvo posramljuje pri pomisli koliko sam puta u teškoćama prigovarala i pitala Boga „Zašto?“. One sigurno nisu pitale „Zašto“. Vjera i skok – za Ljubav – bili su brži i jači od pitanja. Obranile su čistoću i dostojanstvo žene, toga hrama života.

Za koje milosti najviše molite Blaženice? Neka to bude i Vaša po-

ruka čitateljima Biltena.

Vapijem našim blaženicama da mole za očuvanje dostojanstva i čistoće naših današnjih žena i majki koje su suočene s nakaradnim zakonima kojima ih se degradira.

Molite, Drinske mučenice, da tijela naših žena ne budu ozakonjena stratišta i ogledala ljudskog zla. Neka vaša žrtva bude zalog i zagovor svakom mučeništvu žene i majke.

Molimo žarko da se naše žene ne boje biti majke, da se ne boje siromaštva i kako prehraniti djecu. Kada bi imale djelić vaše vjere i snage, ne bi napuštale rodni prag i bježale od teškoća.

Blažene Drinske mučenice, molite s nama i za nas!

Opredijelile se za kraljevstvo Božje

Izvješće Marije Belošević

Na spomendan bl. Drinskih mučenica, 15. prosinca 2017., u zagrebačkoj je katedrali svečano euharistijsko slavlje predvodio mons. Zvonimir Sekelj, a u koncelebraciji su bili mons. Juraj Batelja, fra Zdravko Lazić i vlč. Borna Puškarić.

Uvodeći u slavlje, mons. Sekelj je upitao gdje, u čemu čovjek nalazi radost i sreću – u znanju i sposobnostima, u poslovnom uspjehu i društvenom statusu, u obiteljskoj idili? Vjernici svoju radost nalaze u Bogu, kao što su je našle Drinske mučenice. U homiliji je potaknuo vjernike da ne pokušavaju dokučiti Boga samo svojim razumom, već da puste da njegova riječ prodre u njih, da ih zahvati, i tada se „događa njegova, božanska stvarnost koja je izvanredna i koja začuđuje“.

„U suprotnom, ostat ću tamo negdje zakopan da me više nitko neće spomenuti. Ovdje pak imamo pet sestara Kćeri Božje ljubavi kojih se i danas spominjemo. One su blažene. One su još za života ušle u sferu Boga, njime se napajale i za njih nije bilo važno ništa drugo doli bez pridržaja, do kraja biti uvučene u njegovu stvarnost“.

Sestre su se već na početku svoga redovničkog

života opredijelile za kraljevstvo Božje, naglasio je mons. Sekelj. A to znači: nastojale su živjeti kršćansku ljubav kroz svakodnevno darivanje, poučavanje, školovanje drugih.

Zatim se osvrnuo na kvalitete sestara, koje su zapravo kvalitete kraljevstva Božjega. „To je ono što oslobađa, što čini čovjeka vrijednim da bude sposoban uvijek opredjeljivati se za stvarnost koja se zove Bog. To je ono neprocjenjivo, od koga nas ništa ne može rastaviti“, zaključio je svoju propovijed mons. Sekelj. 🙏

Pozivaju nas na mudrost življenja

Svečanu svetu misu u crkvi Kraljice svete Krunice i svetištu Blaženica, u Sarajevu, 15. prosinca 2017., predvodio je pomoćni biskup banjolučki Marko Semren u koncelebraciji s fra Jozom Marinčićem, provincijalom franjevačke provincije Bosne Srebrene i s još 15 svećenika. Misno slavlje uzveličali su svojim pjevanjem bogoslovi Franjevačke teologije u Sarajevu. Proslavi spomendana prethodila je trodnevica, uz prigodne propovijedi fra Slavka Topića.

Biskup Semren je u svojoj propovijedi isprepleo poruke slavlja Jubileja Družbe, liturgijskih čitanja i mučeništva naših Blaženica.

„Danas nas je ovdje okupilo Božje milosrđe, Božja dobrotu, Božja ljubav, izražena u svetkovini bl. Drinskih mučenica: s. Jule, s. Berchmane, s. Krizine, s. Antonije, s. Bernadete. Zahvalni smo im za istinsko svjedočanstvo vjere i ljubavi. Znamo da vjera nadahnjuje ljubav, a ljubav čuva vjeru. Drinske mučenice svojim životom i nasilnom smrću svjedoče kako se živi vjera, kako se ide stopama evanđelja, tj. kako se živi i umire za Isusa Krista.“

Obljetnice su prigoda za posvješćivanje činjenice da je Družba službenice Božje Majke Franziske Lechner dar milosti Božje Crkvi, a ne ljudsko djelo. Na početku stoji njezina otvorenost riječi Božjoj i Božje djelovanje u njoj. Ona daje Bogu prigodu da djeluje u njoj i po njoj kao i po budućim njezinim kćerima koje žele na-

sljedovati Isusa Krista živeći karizmu ljubavi koja se pokazuje u službenju Bogu, osjetljivosti za bližnje, radosti u nadi, strpljenju u nevolji, postojanosti u molitvi, zajedništvu, jednostravnosti i malenosti.

Iz duhovne ostavštine Majke Franziske Lechner, utemeljiteljice Družbe Kćeri Božje ljubavi, saznajemo da je bila obdarena ekumenskim i misijskim duhom. U zajedništvu sa sestrama uočila je goruće potrebe svoga vremena i stavila se na raspolaganje Gospodinu.

Nadahnutu Duhom Božjim išla je putem Božje Providnosti. Bila je uvjerena da je Krist zove da služi djevojkama, siromasima i potrebnima. Iako joj nije pokazivao detalje puta ni kako će to ostvariti, s punim pouzdanjem ga je nasljeđovala. Bila je neumorna i odlučna u življenju načela Družbe: Činiti dobro, darivati radost, usrećivati i voditi u nebo, to znači činiti sve za Boga, za siromahe i za Družbu.

Posebno se obradovala, kad se mladoj Družbi ukazala prilika da proširi svoje djelovanje u Bosni. Tada je Bosna bila prava misijska zemlja, s teškom mučeničkom prošlošću i s mnogim nevoljama. Polje rada koje se otvaralo pred sestrama u Bosni donosilo je i poteškoće, ali i radosti. Susretale su se s ljudima različitih vjeroispovijesti i nacionalnosti. Cilj im je bio obrazovanje duha i srca djece. Franziska je znala reći: 'Naozbrazba mora biti duboko ukorijenjena, mora obuhvatiti cijelog čovjeka i voditi do kršćanskog načina života.' Stoga je ponavljala sestrama da riječi potiču, a primjeri privlače.

Tijekom 135 godina karizma sestara Kćeri Božje ljubavi u ovim krajevima proširila se i duboko ukorijenila. Ostavile su neizbrisiv trag u obrazovanju i odgoju djece i mladih u Bosni... Svojim požrtvovnim radom sestre danas Božju ljubav čine

vidljivom u školama, župskoj katehezi i vođenju crkvenih zborova, uređivanjem crkve, radom s djevojkama u internatima, brigom za stare i nemoćne u domovima, odgojem najmanjih u vrtićima, radom u duhovnom centru i drugim aktivnostima koje doprinose odgoju u vjeri te u rješavanju raznih socijalnih problema. Drinske mučenice su zreo plod mučeničke ljubavi kojom su tolike generacije sestara služile Crkvi i narodima u Bosni i šire..."

„One nam poručuju da trebamo biti spremni duhovno i moralno živjeti kao da će se već danas dogoditi naš susret s Bogom. Pozivaju nas na mudrost življenja što znači da ne smijemo čekati zadnji trenutak našeg života da bismo surađivali s milošću Božjom, nego to trebamo činiti već sada. Tako su živjele i Drinske mučenice te nam ostavile primjer vjernosti Kristu raspetomu i uskrslomu da ih nasljedujemo“.

U župi blažene Jule Ivanišević

Izviješće Višnje Mikić

Župa rođenja i krštenja bl. Jule u Starom Petrovom Selu svečano je obilježila dan mučeničke smrti Drinskih mučenica. Župljani iz Godinjak, rodnog mjesta bl. Jule, duhovno su se pripravljali od 25. studenog, njezinog zemaljskog rođendana, do 15. prosinca, kad je rođena za nebo. U toj pripravi mise su povremeno slavili svećenici rodom iz župe i iz dekanata. Na sam spomendan, 15. prosinca 2017., u župnoj crkvi sv. Antuna Padovanskog svetu misu je predvodio dekan Pleterničkog dekanata Antun Ćorković, u koncelebraciji s vlč. Goranom Mitrovićem i domaćim župnikom Ivanom Nikolićem. Svečanosti su bile nazočne i sestre Kćeri Božje ljubavi iz Zagreba i Pleternice.

U propovijedi vlč. Ćorković je naglasio kako nam ljudi danas mogu

nešto oteti ili nam ubiti tijelo, ali ondje gdje postoji jaka vjera, tamo nema straha. To su posvjedočile i Drinske mučenice. Na njihovu križnom putu od Pala do Goražda, po snijegu i hladnoći, grijala ih je snažna vjera i sestrinska ljubav njihove majke – sestre Jule, koja ih je u kritičnom trenutku uz poklik „Sestre, za mnom!“ potaknula da izdrže do kraja i ostanu vjerne nebeskom Zaručniku i redovničkim zavjetima. Drinske mučenice su vjerovalle Isusu i zato su u njegove ruke položile svoje živote.

Slavlju spomendana nazočile su i pješakinje – hodočasnice iz Nove Gradiške koje su, zajedno sa sestrama predmolile kronicu, uz prigodne meditacije. Poslije mise, vjernici su ostali u molitvi pred slikom bl. Jule, tražeći njezin zagovor za osobne nakane, za župu i biskupiju.

„Moja sestra Jula, prije se zvala Katarina, živjela je od rane mladosti skromno i tiho. Bilo nas je osmero djece, pet ih je umrlo. Od svih nas, ona se posebno odlikovala jer je u njoj bila sama dobrota. Voljela je molitvu. Rado je čitala živote svetaca... Kad joj je bilo osamnaest godina, molila je majku da je pusti u samostan. Ali majka niti čuti, nije joj dopustila. Jer, kako će ona bez svoje miljenice u starosti i bolesti?! Nama ne bi ona branila, ali mi nismo imale zvanje. I tako se majka razboli nakon dvije godine i umre od upale pluća. A sestra se Katarina odmah počela spremati u samostan“.

Izjava Terezije, sestre s. Jule, 1961.

U rodnom mjestu bl. Bernadete

vlč. Mijo Posavec, župnik

„Za župljane je ponos i blagoslov spoznaja da je jedna Božja ugodnica, ne tako davno, kročila ovim mjestom“.

U Velikom Grđevcu, rodnom mjestu blažene Bernadete Banje, dolično je proslavljen spomen Blaženica. Prigodnu trodnevnicu uoči proslave predvodili su svećenici: vlč. Mirek Hrvoić, vlč. Zoran Grgić i vlč. Krunoslav Detić. Zadnji dan trodnevnicе misno slavlje animirali su članovi bogoslovske škole koji su na kraju mise izrekli svoje svjedočanstvo o pozivu i životu u Bogosloviji. Na sam dan, 15. prosinca, svečano euharistijsko slavlje predvodio je mons. Vjekoslav Huzjak, biskup bjelovarsko križevački.

Večernju misu predvodio je rektor Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu preč. Anđelko Koščak, a misu su animirali bogoslovi, članovi bogoslovske škole, uz svjedočanstvo jednog bogoslova o svom pozivu.

Proslava spomena Drinskih mu-

čenica za ovu župu je od velike važnosti i zauzima mjesto uz proslavu župne svetkovine. Za župljane je ponos i blagoslov spoznaja da je jedna Božja ugodnica, ne tako davno, kročila ovim mjestom. To je i poticaj da i mi budemo bolji, da se trudimo nasljedovati Krista, uz pomoć i zagovor Blaženica. Veliki broj župljana redovito se utječe njihovu zagovoru, moleći za sebe i za svoje najbliže, te vjeruje u uslišanje molitava. 🙏

„U kući je otac napravio mali oltar. Pred njim smo molili, a znali su i susjedi doći k nama i s nama moliti, posebno u svibnju. Taj molitveni duh tata i mama su prenijeli i na nas djecu. Znali su nam reći: ‘Ne dižite se iz kreveta ili od stola, a da se ne pomolite.’ [...] U njoj [s. Bernadeti] je rasla želja, i upravo je izgarala od želje, da ide u samostan. Stalno je o tome govorila. Tata joj je udovoljio želji i raspitao se u Koprivnici kod časnih sestara. Rekla je: ‘Volim umrijeti nego ne ostvariti svoj poziv.’“

Izjava Rozalije, sestre s. Bernadete, 1991.

Sveci i blaženici kao uzori djelotvorne ljubavi

s. Danijela Koprek, FDC

Katehetska škola za odgojitelje u vjeri u predškolskim ustanovama

U organizaciji Nacionalnog katehetskog ureda HBK i Agencije za odgoj i obrazovanje, u Zagrebu je 10. i 11. studenoga 2017. održana Katehetska jesenska škola za odgajatelje u vjeri u predškolskim ustanovama. Promišljajući o temi „Sveci i blaženici kao uzori djelotvorne ljubavi“, na Školi se okupilo 320 odgajateljica i odgajatelja u vjeri iz cijele Hrvatske.

Predstavljajući temu Škole, voditeljica Povjerenstva za katehetske škole za predškolski vjerski odgoj Brankica Blažević istaknula je dobre primjere hrvatskih blaženika i svetaca koji su svoju karizmu izgradili upravo na odgoju djece i mladih. „Promatrajući njihove kreposti i vrijednosti vratit ćemo se smislu odgoja, života i životnoj radosti“, naglasila je pedagoginja.

Predstojnik Nacionalnog katehetskog ureda Ivica Pažin naglasio je kako sveci i blaženici nisu uzori djelotvorne ljubavi samo iz pukoga humanističkog ili nekog kulturološkog razloga. „Svatko je pozvan činiti dobro. Svecima je Bog bio izvor njihova djelovanja. Blaženici i sveci su poput ispružene ruke Božje na zemlji“.

Prof. Marija Ivanković, voditeljica Službe za predškolski odgoj i obrazovanje u Ministarstvu znanosti i obrazovanja, istaknula je kako su svece i blaženike resili dobrota, strpljivost, sebedarje i milosrđe, te je upitala: „Zašto ne bismo svi to mogli živjeti, zašto ne bismo mogli svako jutro s osmijehom dočekati dijete i roditelja, zašto ne bismo pomogli nekome tko

Crtež Paule Ivanković (6 god.), vrtić sv. Josipa

je u problemu, zašto ne bismo mogli ako ničim drugim, a ono osmijehom, vratiti i obrisati suzu nekome tko je u problemu?“

Poslušivši se riječima Majke Terезije: „Svatko tko ti se približi neka ode od tebe bolji i sretniji“, ohrabрила je odgajateljice i odgajatelje da svakom djetetu pri dolasku i odlasku iz dječjeg vrtića budu primjer djelotvorne ljubavi.

Naš vrtić Svetog Josipa sudjelovao je na Školi s radionicom koju je vodila ravnateljica Dječjeg vrtića s. Danijela Koprek, uz pomoć odgajateljica Sandre Besten iz Podružnice Koprivnica, Ivane Katanović iz Podružnice Križevci i Katarine Huzek iz centralnog vrtića. Tema radionice bila je: *Poruka vjernosti blaženih Drinskih mučenica*, prema izlaganju s. Ozane Krajačić. Na radionici je predstavljen

vrtić sv. Josipa, Družba Kćeri Božje ljubavi i utemeljiteljica Majka Franziska kao i život bl. Drinskih mučenica. Bile su prikazane i aktivnosti u radu s djecom na spomenute teme.

U radionici smo promišljali o porukama vjernosti sestara mučenica u konkretnosti svakodnevnog života: kako biti ljudi opredjeljenja, ustrajnosti, karitasa i zajedništva – poput bl. Drinskih mučenica. Razmišljali smo kako u današnjem rascjepkanom svijetu biti osobe koje spajaju, a ne razdvajaju, osobe koje grade jedinstvo i mir među ljudima.

Obogaćeni novim spoznajama, uzdamo se u pomoć naših blaženika i svetaca, posebno sv. Josipa, bl. Drinskih mučenica i službenice Božje Majke Franziske Lechner, kako bismo mogli prenijeti ta znanja u naš rad s djecom te na taj način činiti Božju ljubav vidljivom. 🙏

„Svatko je pozvan činiti dobro. Svecima je Bog bio izvor njihova djelovanja. Blaženici i sveci su poput ispružene ruke Božje na zemlji.“

I. Pažin

Oratorij za djecu u župi bl. Krizine u Sloveniji

vlč. Andrej Golčnik, župnik

U Šmarjeti, rodnoj župi blažene Krizine Bojanc, jednom godišnje početkom prosinca organiziramo Oratorij svetog Nikole. Ovogodišnja tema Dana, održanog u subotu 9. prosinca 2017. godine, bila je Život i mučeništvo blaženih Drinskih mučenica. Prisustvovalo je stotinjak djece, te osamnaest mladih animatora.

U našoj župi često govorimo o Blaženicama, posebno o sestrama Slovenkama, bl. Krizini i bl. Antoniji. Ovoga smo puta željeli djeci predstaviti blažene sestre, a posebno bl. Krizinu koja je bila naša župljanka.

U župu smo pozvali sestre Kćeri Božje ljubavi iz Zagreba i Dugog Sela koje su naš poziv s radošću prihvatile i taj cijeli dan provele s nama u radosti zajedništva.

Središnji događaj oratorija bio

je scenski prikaz života i mučeništva Blaženica. Uzeli smo onaj scenski prikaz koji su sestre Kćeri Božje ljubavi pripremile za beatifikaciju, a mi smo ga preveli na slovenski jezik. Mladi animatori iz naše župe marljivo su se pripremali i s puno ljubavi i uživiljenosti u uloge odglumili prizore iz života i mučeništva Blaženica. Prisutne sestre otpjevale su pjesmu bl. Drinskim mučenicama.

Nakon scenskog prikaza organizirane su kateheze prilagođene dobним skupinama djece. U svakoj skupini djeca su detaljnije upoznala jednu sestru mučenicu, njezino poslanje i poruku za današnje vrijeme. Svaka skupina je pripremila kratku prezentaciju za sve ostale sudionike.

Nakon kratke pauze, uz čaj i grickalice, djeca su se podijelila po radionicama. Neki su izrađivali adventske vijence, drugi božićne ukrase, a ostali su izrađivali ukrase iz slanog tijesta te vunene cofke. Sestre su se lijepo uključile u rad po radionicama i sa zadovoljstvom radile zajedno s djecom. Na kraju dana nas je u crkvi posjetio sv. Nikola, koji je svim sudionicima podijelio darove. Tako je završio jedan divan dan, dan kojeg smo

proživjeli u zajedništvu, s puno rado-
sti i kreativnosti, novih uvida o na-
šim blaženim sestrama mučenicama,
koje i danas povezuju različite nacije
u jednu kršćansku obitelj. Sestre su
sa svojom prisutnošću svjedočile o
ljepoti života, poslanju i radu blaže-
nih Drinskih mučenica koje su preko

njih naši mališani i mladi upoznali
na drukčiji i dublji način.

Ovom prigodom iskreno zahvalju-
jem svim animatorima, za sav njihov
trud i raspoloživost, kao i sestrama
Kćeri Božje ljubavi za njihov spre-
mni odaziv i dolazak na našu župu
– župu Blaženice s. Krizine. 🌸

SVJEDOČANSTVA O s. KRIZINI

„Više puta je u razgovoru govorila: ‘Ja jako želim umrijeti mučeničkom smrću.’ Ništa joj nisam odgovorila, jer sam ja jako željela živjeti i nikako nisam mogla shvatiti da netko želi smrt, i to mučeničku“. *Izjava s. Vinke Udovičić, FDC (1987.)*

„Bila je jako pobožna, skromna i marljiva. Puna Boga i kao da je uvijek o Bogu razmišljala. To se je vidjelo u njezinu držanju. Sva se predala poslu za svoju Družbu. Ništa joj nije bilo teško“. *Izjava s. Beate Tomić, FDC (1987.)*

Knjiga o Blaženicama i ostalim Božjim ugodnicama

Tijekom 2017. objavljena je nova knjiga s. Slavice Buljan „Blažene Drinske mučenice i Božje ugodnice. Duhovno cvijeće Kćeri Božje ljubavi“. Kako sam naslov kaže, knjiga nam predstavlja Drinske mučenice, svaku ponaosob, s naglaskom da je njihova beatifikacija označila veličanstvenu pobjedu dobra nad zlom.

Osim Blaženica, u knjizi su prikazane i ostale „Božje ugodnice“, „duhovno cvijeće“ Družbe Kćeri Božje ljubavi. To su sestre Družbe, one „koje su nam pribavile sve ovo što danas imamo, redovničkim življenjem, molitvom, radom, patnjom, patnjom čak u zatvorima. [...] Ovi sjajni životi kazuju našem vremenu i

nama da se može s ljubavlju ustrajati u dobru za vječno Dobro – Isusa“, piše s. Slavica u uvodu. Nošena tim mislima, autorica nastavlja: „[...] predajem svojoj Družbi i hrvatskoj katoličkoj javnosti ovo skromno djelo, ‘buket’ koji je bogat životnim bogoslužjima, buket bijelih i crvenih ljiljana, naših duhovnih velikanki sestara Kćeri Božje ljubavi.“ 🌸

Knjiga o svjedocima vjere

Na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu, 8. ožujka 2017. predstavljena je knjiga „Svjedoci vjere. Osobna i kolektivna iskustva katolika u srednjoistočnoj Europi pod komunističkim režimom“, koju je uredio Jan Mikrut, svećenik Bečke nadbiskupije. U knjizi više od 50 autora iz raznih zemalja srednjoistočne Europe obrađuje i predstavlja svjedoke

vjere, žrtve komunističkog sustava, a među njima se spominju i svjedoci vjere s područja Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Predstavljajući knjigu, kardinal Angelo Amato, prefekt Kongregacije za kauze svetih, govorio je o vrijednosti i važnosti mučeništva te je spomenuo i hrvatske blaženike: Drinske mučenice, Miroslava Bulešića, biskupa Antona Durkovića (iz

Rumunjske, hrvatskog podrijetla) te 38 albanskih mučenika među kojima su i dvojica Hrvata.

Mons. Tomo Vukšić, vojni biskup u BiH, govorio je o stradanjima i mučeništvu hrvatskih vjernika, svećenika, redovnika i redovnica u BiH i Hrvatskoj. Istaknuo je da su do

danas proglašeni blaženima Alojzije Stepinac, Drinske mučenice i Miroslov Bulešić, a ozbiljno se radi na istraživanjima i drugih svjedoka vjere. S izdanjima na drugim jezicima ovi svjedoci bivaju ponovno pronađeni, javno predstavljeni i otkriveni također na Zapadu. 🌟

„Otkriti ih i predstaviti ih bila je naša moralna obveza, jer zaboraviti ih bio bi neoprostiv grijeh. Ustvari, svaka Crkva koja bi pala pred napašću da zaboravi vlastite svjedoke vjere i eventualne heroje svetosti, unaprijed bi samu sebe osudila da bude mala Crkva.“

Tomo Vukšić

ADVENTSKA DUHOVNA PRIPRAVA U KARLOVCU

U Nacionalnom svetištu sv. Josipa, 15. prosinca 2017., službenici Policijske uprave karlovačke sakramentom ispovijedi i svetom misom duhovno su se pripremili za blagdan Božića. Misno slavlje predvodio je karlovački dekan preč. Dražen Karačić, a koncelebrirali su policijski kapelan Andrija Markač, vlč. Antun Kolić i mons. Antun Sente, ml. Upravo na taj dan Crkva slavi bl. Drinske mučenice pa je predvoditelj misnog slavlja u homiliji pozvao vjernike da po uzoru sestara mučenica čuvaju svoje ljudsko dostojanstvo i dostojanstvo drugih. Kao što je život Blaženica bio prožet iščekivanjem susreta s Bogom, u vječnosti, tako su i prisutni bili potaknuti da im vrijeme došašća bude istinska priprema za Isusov dolazak. Jer, ne možemo se istinski darovati drugima ako Bog ne dođe u naša srca. Duhovna priprema završila je željom da se u njihovim srcima ovoga Božića rodi Krist Spasitelj i rastjera svaku tamu iz njihovih života kako bi mogli u radosti služiti drugima.

Emisija o bl. Drinskim mučenicama

U nedjelju, 17. prosinca 2017., na Laudato TV u 18,30 sati emitirana je emisija „Vjera i nada“ tematski posvećena blaženim Drinskim mučenicama. U emisiji je kratko prikazan njihov život i djelovanje, s naglaskom na svjedočanstvu ljubavi i sebedarja koje je zasjalo u njihovoj mučeničkoj smrti. Istaknuto je nekoliko poruka koje možemo iščitati iz njihovoga „da“ Bogu i zavjetima, kojima nas pozivaju na veću vjernost i na veću revnost za slavu Božju i za dobro naših bližnjih. U emisiji se govorilo i na koji su način mučenice bliske djeci te koliko su one izvor nadahnuća umjetnicima.

Nadalje, pojasnio se smisao i istaknuli su se ciljevi hodočašća „Putevima Blaženica“ na kojima vjernici posjećuju mjesta vezana uz njihov

život, djelovanje, mučeničku smrt, ali i proslavu.

Emisiju su priredili i snimili dje-latnici Ureda za pastoral u medijima Varaždinske biskupije, pod vodstvom Anite Treščec, a projekt je predložila novinarka Ivana Šimunić, vanjska suradnica. Emisija je dostupna na YouTube kanalu Varaždinske biskupije. 🌟

Vitraci u Sloveniji

U župi Sveti Križ kod Maribora u nedjelju 17. rujna 2017. svečano je proslavljen blagdan Uzvišenja Svetog Križa. Tom prigodom mariborski nadbiskup Alojzij Cvikel blagoslovio je dva novo postavljena vitraja u župnoj crkvi. Jedan od njih posvećen je slovenskim blaženicama, među kojima su – uz biskupa Antona Slomška te mladog mučenika Lojza Grozdea – i dvije Drinske mučenice (Slovenke), s. Antonija Fabjan i s. Krizina

Bojanc. Vitraje je izradio akademski slikar Tomaž Perko. 🌟

Hodočašće djelatnica katoličkih vrtića

Pedesetak djelatnica katoličkih vrtića Grada Zagreba i okolice hodočastilo je 17. i 18. lipnja 2017. putevima Blaženica. Hodočašće je vodila s. Danijela Koprek, ravnateljica Dječjeg vrtića sv. Josipa.

Hodočasnica s. Marija Pia Tadijanov, članica Družbe Milosrdnih sestara sv. Križa, duboko je proživljavala posjet mjestima mučeništva: „U Goraždu smo posjetili bivšu vojarnu, sadašnju osnovnu školu gdje smo vidjeli prozor s kojega su sestre skočile... Uz pjesmu i litanije Blaženicama, ostali smo u šutnji u kojoj smo mogli zazvati Blaženice za njihov zagovor i zahvaliti im na predanju i ljubavi koju su gajile prema svom pozivu i zavjetu čistoće pokazujući nam svojom smrću kako nas ništa ne može rastaviti od ljubavi Kristove. U otajstvenoj tišini, uputili smo se prema spomen obilježju gdje smo stavili cvijeće i svijeće. Molitvom i pjesmom izrazili smo svoju zahvalu, ali i molitvu dragim mučenicama.

S puno neke unutarne sjete sišli smo do obale Drine, rijeke koja je postala grobnicom za tolike tisuće nevinih ljudi. Pet sestara iz različitih

redovničkih zajednica bacilo je pet ruža u rijeku Drinu u spomen tim velikim ženama. Bio je to zaista ganutljiv trenutak i suza je zaiskrila u mnogom oku. Kao nijeme stajale smo na obali i pratile kako struja nosi cvijeće. Koja simbolika! Sve je u nama čeznulo za smirajem, za šutnjom u kojoj smo željele ponirati u najdublji dio svoga bitka i dati si odgovor kakva je naša vjera, naše predanje i vrednovanje zvanja.“

Hodočašće je mnoge potaknulo na veću pobožnost prema Blaženicama, uz odluku: ići češće na hodočašće i pomoći mladima da otkriju ljepotu i snagu života u čistoći. Hodočasnice su zahvalile sestrama Kćeri Božje ljubavi i voditeljici Povjerenstva za predškolski odgoj s. Katarini Pišković koja je predložila ovo hodočašće. Uvjerenje svih hodočasnica bilo je: Blaženice nam i danas progovaraju kako je divno za Boga živjeti i umrijeti. 🌸

Jedan veliki dar od Gospodina

Lucija Gavran

„Za mene su Drinske mučenice nakon tog hodočašća postale još važnije i posebije, i tek sam tada u potpunosti mogla zahvaliti Bogu što sam nekoliko godina ranije, „sasvim slučajno“ imala priliku biti na beatifikaciji tih žena, časnih sestara, blaženica te se nadam, jednog dana, i svetica. Za mene je to jedan veliki dar od Gospodina.“

Kao studentica predškolskoga Kodgoja, trudila sam se položiti sve ispite prije ljeta kako bih bila slobodna i kako bih mogla provesti kolovoz i rujna u Makarskoj, gdje ljetujem svake godine. Tako je bilo i te, 2011. godine. Jednoga dana, dok sam uživala u moru, suncu i slobodnom vremenu, tetka kod koje ljetujem pripitala me želim li ići s makarskom župom sv. Marka u Sarajevo na beatifikaciju Drinskih mučenica. Po prvi puta tada sam čula za te svete žene koje su dale svoj život sačuvaši ono što im je sveto – svoje ljudsko i redovničko dostojanstvo.

Sveta misa i beatifikacija održali su se 24. rujna u prepunoj dvorani Zetra. Bilo je dostojanstveno, svečano, radosno, pjesme nije nedostajalo, sav je narod slavio Boga i nove Blaženice. Taj mi se događaj duboko urezao u pamćenje i u srce, kao i sam grad kojega sam po prvi puta tada posjetila. U međuvremenu sam se zaposlila u katoličkom vrtiću, i u ožujku 2017., šest godina nakon beatifikacije, stigla je obavijest za sve katoličke vrtiće

Grada Zagreba, kako se organizira hodočašće ni manje ni više nego – Drinskim mučenicama! Naravno da sam odmah odlučila ići. Imala sam potrebu ponovno se s njima susresti, kao starija i zrelija, na još dublji i intenzivniji način. Pao je datum na 17. i 18. lipnja 2017., kada se hodočašće održalo. Ta dva dana bila su dovoljna da se obnovimo duhom, obogatimo novim saznanjima, iskustvima, prijateljstvima... U Goraždu, mjestu gdje su blaženice položile svoje živote za Gospodina, posebno je dirljiv bio silazak na rijeku Drinu, tekući im grob. U Palama, u crkvi sv. Josipa slavile smo svetu misu, a zatim vidjele i mjesto gdje je nekoć bio samostan. 🌸

Putevima hrvatskih blaženika u BiH

Iz Izvješća s. M. Antonije Lučić, FDC

„Vjerujemo da su nam u nasljedstvo ostavile sjeme ljubavi i novih duhovnih zvanja. Molimo njihov moćni zagovor u svim potrebama i kušnjama.“ (hodočasnik)

Vjernici župe sv. Antuna Pado-vanskog iz Čakovca, pod vodstvom župnika fra Tomislava Božićeka, hodočastili su 29. i 30. rujna 2017. na mjesta hrvatskih blaženika u BiH, bl. Ivana Merza i bl. Drinskih mučenica. Prvog su dana pohodili Banja Luku, mjesto rođenja bl. Ivana Merza, a drugoga dana njihov hodočasnički put započeo je iz crkve Kraljice svete krunice u Sarajevu, u kojoj su bl. Drinske mučenice zavjetovale svoju vjernost Bogu a kasnije je svojim mučeništvom potvrdile.

Sestre mučenice su svakodnevno sudjelovale u euharistiji, zato je fra Tomislav u toj crkvi zajedno sa sestrama sarajevske zajednice i ho-

dočasnicima slavio sv. misu, moleći Boga da po zagovoru Blaženica primi sve njihove nakane. Nakon Sarajeva pohodili su Kalovita Brda i crkvu na Palama, mjesta s kojih trajno odjekuje poruka mučenica: da je svaku životnu teškoću lakše podnijeti u zajedništvu – s Bogom i s čovjekom. Prostorija posljednjih riječi sestara mučenica: „Isuse, spasi nas“, u Goraždu, spomen obilježje i rijeka Drina bili su poziv svima na molitvu, na prihvaćanje različitosti i na opraštanje.

Hodočasnici su odlučili da će od sad Blaženice postati dio njihova života i poticaj da u svakodnevnom životu uvijek biraju vrednote koje čine život njihovim izborom.

Donosimo nekoliko izjava hodočasnika:

Iz života bl. Ivana Merza i Drinskih mučenica dobila sam snagu i nadahnuće za daljnji životni put. Puno sam toga naučila. (Marija P.)

Najviše me se dojmilo Goražde i Drinske mučenice. Kakvu su vjeru imale u Gospodina te su i svoj život dale za njega! Hvala fra Tomislavu na organizaciji i ovom hodočašću. (Ivanka i Mladen Š.)

Poseban doživljaj Sarajevo, Pale i Goražde. To se ne da opisati, već treba doživjeti. Zahvalna sam fra Tomislavu što smo prva grupa iz Međimurja koja je bila na ovakvom hodočašću. Suživot raznih nacionalnosti me impresionira, svi se poštuju i u crkvi zajedno družu. Mene to zadivljuje. (Dragica K.)

Poseban doživljaj su Drinske mučenice, spoznaja njihovog života i djelovanja na licu mjesta. (Pavao S.)

Spoj duhovnog i svjetovnog, vjerskog i nacionalnog. Preporuka svim župnicima da organiziraju takva hodočašća jer nam se Hrvati u Bosni i Hercegovini raduju i trebaju nas kao i mi njih. Preporuka da se zagovaramo Drinskim mučenicama koje i muslimani poštuju. Poštuju hodočasnike, jer su nas lijepo primili i pratili u Goraždu srdačno i s poštovanjem. (Mirjana Z.)

Sjemeništarcima na „Putu Drinskih mučenica“

Godišnji susret sjemeništara Crkve u Hrvata, održan u Travniku 29. travnja i 1. svibnja 2017., okupio je sjemeništare iz Splita, Sinja, Zadra, Zagreba, kao i domaćine, u pratnji njihovih odgojitelja. U sklopu tog susreta, organizirano je i hodočašće u Goražde i na Pale, koje su prozvali „Put Drinskih mučenica“. Sestra Antonela Rašić pridružila im se na hodočašću kao voditeljica puta, govoreći o životnom poslanju sestara, o njihovom nesebičnom sluzenju na Palama te o hrabrom svjedočenju vjere, koju su nam ostavile u nasljeđe. Na putu do Goražda molili su krunicu njima u čast, a kod spomen obilježja zahvalili su za dar mučenica i zapalili svijeće. Zatim su spustili pet ruža u rijeku Drinu, koja im je postala grob bez križa. Posjetili su i prekrasnu drvenu crkvu sv. Josipa na Palama, gdje su slavili euharistiju i učinili zavjet Svecu, uoči njegova blagdana. Ova nas crkvice snažno podsjećaju na Drinske mučenice koje su ovamo često dolazile posebno se moleći sv. Josipu, zaštitniku Družbe Kćeri Božje ljubavi.

Župljani bl. Bernadete molili zagovor

Vjernici župe blažene Bernadete iz Velikog Grđevca i iz Velike Pisanice, s njihovim župnikom Mijom Posavcem i s dvadesetak hodočasnika iz Zagreba hodočastili su 1. i 2. srpnja 2017. putevima Blaženica. Nakana im je bila moliti na tim svetim mjestima za obitelji, djecu i mlade, a osobito za duhovnu obnovu župa iz kojih su došli.

Čuti o njima nije niti upola vjerno kao i osobno proći putevima kojima su one hodale. Ovo je životna priča sestara koje nas uče požrtvornosti, vjeri i predanosti. Život je kao hodočašće. Odricanje i nesebično davanje. Put kojim trebamo koračati s vjerom u Boga i u njegovu milost. (Valentina)

Naše brige i problemi nisu ništa kroz što su sve one prošle. Nisam mogla suzdržati suze na Drini i u sobi mučeništva. Sam pogled kroz prozor sve govori – da je vjera nadvladala. (Blažica)

Slaba sam i ranjiva, ali mi je njihova velika žrtva dala snagu da sa svojim teškoćama idem dalje kroz život. Vratila sam se duhovno bogatija, s jednim kamenčićem s obale Drine kao trajnim spomenom na mjesto gdje su blažene sestre rođene za nebo. (Julijana)

Drinske mučenice su nam primjer snage vjere i u najtežim trenucima. (Željko)

Hrabrost se izlila u moje srce, učvrstila mi vjeru, razveselila me i ganula zbog svetosti tih iznimnih blaženica. (Mirjana)

Pet ruža bačenih u Drinu u meni bude mir i utjehu. Jedna ruža zaostaje i kao da gleda u nas i zahvaljuje što smo danas na ovom mjestu. U tom trenutku žalost se pretvorila u radost i u veliku želju da svjedočim istinu koja se ovdje dogodila. Želim svjedočiti o tome kako su sestre živjele u vjeri, u poniznosti i u predanju Bogu. (Renata) 🌸

Ogledanje neba u rijeci Drini

Razmišljanje s. M. Terezije Antunović, FDC, na dan 6. obljetnice beatifikacije

Ako se nađete na obali rijeke Drine, i to u Goraždu u mjesecu rujnu, moći ćete čuti tihi šum valova koji, iako su uvijek novi, imaju moć posjetiteljima podariti mir, pozvati ih u vlastitu nutrinu, u prostor pronalaska nečega svetog, nečega što čovjeku daje snagu za novi hod u susret s drugima i drugačijima. Tu se na istom prostoru susreću slučajni prolaznici, šetači, ugostitelji, školska djeca, učitelji, ribari, hodočasnici. Nitko nikome ne smeta. Ali ipak, vidjeti skupinu časnih sestara na ovom mjestu, vjerujem da u svakome od njih budi sjećanje na događaje iz prošlosti. Događaj iz prošlosti je i nas, zajednicu sestara iz Sarajeva, doveo na ovo mjesto.

Dan je 24. rujna, dan kada je prošlost probudila sadašnjost i svijetu na najveličanstveniji način obznanila što se događa u čovjeku i s čovjekom koji ljubi Boga, i koji ljubeći u čovjeku prepoznaje sliku Božju. „Drago nam je da nam dolazite. Ja sam mještanin Goražda. Svi mi znamo što se ovdje dogodilo. Vaš dolazak nama je blagoslov,“ kaže nam prolaznik srednjih godina koji zaustavlja motorno vozilo da bi nas propustio da mirno prođemo.

Rijeka Drina u Goraždu rijeka je u kojoj se vrlo često ogleda nebo s plutajućim oblacima koji izazivaju poglede prolaznika i pozivaju na ljepotu visina, koju, da bi je se dosegnulo, mora se, poput oblaka, biti čist, lagan, prozračan, neopterećen, ali istovremeno biti spreman i na nestajanje. Potrebno je ukloniti se Suncu da bi ono u svojoj punini moglo zasjati i dati toplinu svemu željnome života.

Ogledanje neba u rijeci Drini dogodilo se davno, u prolijevanju krvi pet djevojčica, pet Drinskih mučenica. Ogledanje neba u rijeci života događa se i danas, samo ga treba znati vidjeti. 🌸

Svjedočanstvo jednog sjemeništara

Kristijan Kolonić

Moje ime je Kristijan Kolonić, sjemeništara sam treće godine u Međubiskupijskom sjemeništu na Šalati. Razmišljajući kako započeti ovo svjedočanstvo, shvatio sam kako sam zapravo dobio milost upoznati ove Blaženice 2014., kada su sestre Kćeri Božje ljubavi zajedno s kandidatima gostovale u mojoj župi te kroz kratki igrokaz predstavile život i mučeničku smrt Drinskih mučenica. Tako sam već te iste godine pročitao knjigu don Ante Bakovića „Drinske mučenice“. Pročitavši knjigu shvatio sam koliko su Blaženice svakodnevnim životom svjedočile ono što su Gospodinu obećale, a tim zavjetima ostale su vjerne i u trenutku mučeničke smrti.

Potaknut tim primjerima života osjetio sam želju otići na mjesta vezana za život i smrt Blaženica. Svakodnevno sam Gospodinu u molitvi prikazivao želju da, ukoliko je njegova volja, obiđem ta mjesta. Gospodin je uslišio moju molitvu. U lipnju 2017. zajedno sa svojim subratom sjemeništarcem posjetio sam Sarajevo, Pale, Goražde i Drinu.

No nije sve bilo tako jednostavno. Koncem travnja i početkom svibnja 2017. u Vukovaru se održavao Susret

hrvatske katoličke mladeži, a u isto vrijeme i susret Crkve u Hrvata u Travničkom sjemeništu. Zajedno sa sjemenišnom zajednicom sudjelovao sam u programu susreta mladih, te nisam mogao sudjelovati na početnom djelu susreta u Travniku. Zanimljivo je da su baš tog dana, zadnjeg dana Susreta mladih u Vukovaru i prvog dana Susreta u Travniku, ostale zajednice sjemeništa iz Hrvatske posjetile Sarajevo, a zatim i Drinu. Tada sam pomislio kako sam izgubio priliku ikada obići ta mjesta.

No, Gospodin je sve isplanirao drugačije. U svoj toj žalosti i razočaranju, što nisam bio na Drini, stupio sam u kontakt sa s. Antonelom Rašić te u međuvremenu saznao da je premještena u Sarajevo. Odmah smo dogovorili da se vidimo u Sarajevu čim završi školska godina.

Moram priznati da se ni u snu nisam nadao da ću tako brzo dogovoriti odlazak na Drinu. Na putovanju prema Sarajevu razmišljao sam o svemu onom što sam znao o Blaženicama. Smjestivši se pri dolasku u samostan u Sarajevu, prvog dana sudjelovali smo na sv. misu u sarajevskoj katedrali te molili za duhovne plodove ovog kratkog hodočašća.

Idućeg dana obišli smo znamenitosti Sarajeva te Vrelo Bosne, a zatim se priključili grupi hodočasnika iz Zagreba i okolice – odgajateljicama u vjerskim vrtićima.

Idućeg dana došli smo do vrhunca našeg hodočašća. Rano ujutro krenuli smo iz Sarajeva prema Goraždu, bivšoj vojarni, a sadašnjoj osnovnoj školi gdje su sestre bile zatočene. Po dolasku uputili smo se u prostoriju gdje su sestre skočile s prozora drugog kata.

Neopisiv osjećaj je bio vizualizirati sve ono što sam pročitao o zadnjim trenutcima njihova života. Posebno me se dojmila tišina u učionici u kojoj smo ostali nekoliko trenutaka. U svakom oku mogli ste vidjeti suzu koja je bila odraz istinskog svjedočanstva vjere koje su nam mučenice ostavile. Zagledan u pet lampiona na prozoru, u molitvi sam se preporučio njima u zagovor, svoju obitelj, sjemenišnu zajednicu i sve ono što me čeka u budućnosti. Izmolvši litanije, spustili smo se do Drine – mjesta gdje je nebo hladne prosinačke noći dolilo pet bijelih anđela. Bacivši pet crvenih ruža u rijeku zapjevali smo pjesmu *Mučenice ljubavi*, zagledani u ruže koje su polako odlazile niz Drinu, baš kao i pet sestara u hladnoj

noći njihove mučeničke smrti.

Sa strahopoštovanjem prema mjestu na kojem smo bili, uputili smo se u Pale, gdje smo slavili svetu misu u crkvi sv. Josipa. Nakon duhovne okrijepe krenuli smo u Kalovita brda gdje se nekada nalazio samostan sestara, slušajući zanimljivosti s. Tee Barnjak o samostanu i djelovanju sestara na tom području.

Taj dan ostavio je veliki utisak na mene. Tek kada sam stigao u Zagreb shvatio sam koliko sam duhovno bogatstvo stekao na hodočašću. Prebirajući dojmove s hodočašća potaknut sam širiti pobožnost prema Blaženicama kao i žarko moliti za njihovo proglašenje svetima, što one uistinu i jesu. Shvatio sam i koliko je jaka božanska ljubav kojom nas ljubi naš nebeski Otac!

Drage Blaženice, molite za nas! 🙏

Drinske mučenice, Jože Kramberger, Slovenija, 2013.

Otvorenje Jubilarne godine Družbe Kćeri Božje ljubavi

Izvjēće s. M. Tee Barnjak, FDC

Dana 25. listopada 2017., u Kući matici u Beču te u samostanu Svetog Josipa u Breitenfurtu pokraj Beča, upriličeno je svečano otvorenje proslave 150. obljetnice osnutka naše Družbe. Otvorenje proslave predvodila je s. Maria Dulce Adams, vrhovna glavarica u zajedništvu s članicama Vrhovne uprave i poglavaricama Družbe. S ovoga je slavljena svaka poglavarica u svoju provinciju i viceprovinciju ponijela plamen jubilejske svijeće zapaljene na grobu utemeljiteljice Družbe Majke Franziske Lechner. Taj će plamen obići sve zajednice u svakoj provinciji i bit će znak jedinstva i zahvalnosti za sve dobro koje je Bog učinio u 150 godina života Družbe. Ovaj dan, 25. listopada, označava simboličan početak proslave jer je baš toga dana davne 1868. godine Majka Franziska došla u Beč kako bi započela osnivanje Družbe koja će se brinuti za djevojke izložene opasnostima velegrada, te za napuštenu djecu.

Donosimo dio okružnice vrhovne glavarice s. Marie Dulce Adams upućene svim sestrama prigodom Dana Družbe, 21. studenoga 2017., i otvorenja Jubilarne godine.

„Prošlo je gotovo 150 godina od dana kad je milosrdni i vjerni Bog, pozvao u život Kćeri Božje ljubavi! On, Stvoritelj svega, izveo je na svjetlo dana ovo 'novo stvorenje' kako bi u Crkvi i u svijetu 'učinilo vidljivom njegovu nevidljivu ljubav'! Dana 25. listopada 1868., kao i Abraham, naša draga Majka ostavlja svoju voljenu domovinu u potrazi za novim područjem djelovanja u Austriji.

Polazi potaknuta neodoljivim tražanjem za Božjom voljom i srcem punim pouzdanja u Providnosnog Boga, koji je vjeran svojim obećanjima, nikada ne ostavlja, podupire u kušnjama.

Naša Majka interpretira događaje u svjetlu Boga koji nam govori i otkriva se u svojoj vjernosti i u djelima. Njegov pogled na našu osobnu i Družbinu povijest pokazuje joj u svemu isprepletenost tragova božanske Providnosti. Ovo 'kontemplativno' čitanje prošlosti, sadašnjosti i budućnosti naše Družbe pomaže nam spoznati da 'nevidljiva Božja ruka' upravlja poviješću, da vodi čovječanstvo, da vodi

naše živote. [...]

Molimo Duha Svetoga da svakoj Kćeri Božje ljubavi udijeli odlučan duh: 'Članice Družbe trebaju biti službenice i oruđe beskrajne ljubavi Božje, riječima i djelima, prema primjeru našega Gospodina Isusa Krista' (Statuti, br. 1). Obnovimo ovu nakanu svaki dan kada primamo Isusa u euharistiji. Tada će se zapaliti plamen: naše isključive pripadnosti Bogu, našeg poziva i naših zavjeta; osjećaja pripadnosti Družbi; ljepote, jedinstva i vjernosti; molitve i ljubavi prema

Riječi Božjoj; zajedničkog života i uvjerenja da je svaka sestra dar Božji; ljubavi prema siromašnima i poštivanja dostojanstva svake ljudske osobe; apostolske gorljivosti i misionarskog duha te radosnog svjedočenja! Neka ta nova vatra bude iskustvo i doživljaj Duhova [...] kako bismo radosnim i konkretnim svjedočenjem učinile vidljivim geslo: Sve za Boga, za siromahe i za našu Družbu.“

Svečano otvorenje u Zagrebu

Na Dan osnutka Družbe, 21. studenoga 2017., u samostanu Gospe Lurdske u Zagrebu svečano euharistijsko slavlje predvodio je pomoćni zagrebački biskup Ivan Šaško, čime je ujedno otvorena Jubilarna godina.

Biskup je u homiliji istaknuo da nas jubilej poziva na klicanje, na „radost i iznenađenost koja nas potiče na zahvaljivanje zbog Božjega izbora i prisutnosti“. Jubilej se temelji na spoznaji da „Bog u svemu na dobro surađuje s onima koji ga ljube“.

„Gospodin nam je darovao svoje svjetlo, da bismo osjetili toplinu njegova naručja i kao Crkva bili naručje svima koji traže svjetlo Božje blizine i spasenja. Družba je to svjedočila tijekom sto pedeset godina, donijela zadivljujuće plodove koji su danas jednako potrebni u našoj hrvatskoj domovini i svijetu, u čežnji za Bogom“, rekao je mons. Šaško.

Dvadeset pet godina djelovanja u Albaniji

s. M. Snježna Stjepandić, FDC

Putovanje se nastavlja – moto je obilježavanja 25. obljetnice dolaska sestara Kćeri Božje ljubavi u Albaniju. Četrdesetak sestara iz Hrvatske i BiH uputilo se 7. rujna 2017. u Albaniju kako bi sa sestrama koje tamo djeluju proslavile srebrni jubilej osnutka

prve zajednice u Laçu te plodnog djelovanja kroz 25 godina u toj patričkoj zemlji. Na slavlje jubileja pristigle su i sestre s Kosova, Švicarske, Austrije i Amerike. Svečanoj akademiji nazočio je skadarski nadbiskup mons. Angelo Massafra, fra Lovro Gavran – na čiju su inicijativu sestre došle u Albaniju – kao i velik broj svećenika, redovnika i redovnica različitih družbi.

Provincijalna glavarica s. Gordana Igrac tom je prigodom rekla: „Prije 25 godina posijano je sjeme Božje ljubavi u albansko tlo. I upravo iz tog krvlju natopljenoga tla ponosne albanske zemlje, to sjeme je izraslo

novim duhovnim zvanjima i procvjetalo s 22 Kćeri Božje ljubavi koje danas, uz druge sestre, djeluju u šest zajednica širom Albanije... Bila je to avantura prožeta osjećajem dubokog misijskog žara i nepokolebivog pouzdanja u Božju providnost, utjelovljujući geslo Družbe: *Sve za Boga, za siromahe i za našu Družbu.*“

Sestra Gordana je zahvalila svim sestrama koje su u ovih 25 godina svojim radom, žrtvom i molitvom doprinosile širenju Božjega kraljevstva i karizme Družbe u Albaniji, kao i onima koje i danas djeluju u šest redovničkih kuća i dva nacionalna svetišta.

velika djela po malim i jednostavnim ljudima. Monografija je trajni pisani trag o nazočnosti sestara u Albaniji. Ona je svojevrsni hvalospjev Božjoj Providnosti, a i prikaz misionarske gorljivosti sestara na tim prostorima.

U subotu 9. rujna, u župnoj crkvi sv. Mihovila u Laçu, zahvalno euharistijsko slavlje predvodio je tiranski nadbiskup mons. George Frendo u zajedništvu s dvadeset svećenika. U uvodu u misno slavlje čestitao je sestrama Jubilej i zahvalio za rad kroz 25 godina u njegovoj nadbiskupiji. U propovijedi je protumačio što znači ime *Kćeri Božje ljubavi* te po čemu bi trebale biti prepoznatljive. Po uzoru na Utemeljiteljicu i življenu karizmu, sestre su se u ovome razdoblju zalagale za siromahe, posebno djevojke koje dolaze sa sela u grad, za odgoj djece i spašavanje duša.

Na kraju mise prisutnima se obratila s. Snježna Stjepandić, koja je bila provincijalna glavarica u vrijeme otvaranja te misijske postaje, a prve

Monografiju o srebrnom jubileju predstavila je s. Vida Ademi, te istaknula koja je svrha tog djela: da pokažu kako Bog čini

četiri misionarke bile su: s. Jeronima Juroš, s. Svjetlana Rezo, s. Nikolina Gegić i s. Franciska Kola. Podsjetila je na početke rada sestara i zahvalila Bogu što je po sestrama albanskom narodu i na ovaj način doneseno svjetlo Evanđelja. Zahvalila je svima koji su uložili veliki duhovni, umni i fizički trud, znanje i ljubav u osnivanju ove zajednice. Posebno je zahvalila onim skromnim, anonimnim dobročiniteljima, kojih su imena ostala nepoznata.

Čestitku i riječ ohrabrenja uputila je svima Vrhovna glavarica, zahvalivši sestrama što su ljudima pomogle da postanu plodno tlo za prihvaćanje Božje riječi. Poželjela im je da idu dalje s blagoslovom Onoga radi kojega su došle u Albaniju. Kruna svega bila su djeca iz vrtića koja su izvela program prikazavši u njemu dolazak prvih sestara u Albaniju. 🌸

Provincijsko hodočašće sv. Josipu

Izviješće s. M. Alojzije Pejčković, FDC

Dan provincije Božje providnosti sestre Kćeri Božje ljubavi proslavile su 1. srpnja 2017. u Nacionalnom svetištu sv. Josipa u Karlovcu. Okupile su se sestre iz cijele Provincije – iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Albanije i Kosova, potaknute Godinom sv. Josipa.

Rektor svetišta mons. Antun Sente, ml., upoznao je sestre s poviješću svetišta, s njegovim razvojem i svjedočanstvima vjernika koji govore o moćnom zagovoru sv. Josipa. Potom je s. Vinka Marović imala izlaganje o ulozi sv. Josipa kroz povijest Družbe od osnivanja u Beču do osnivanja brojnih kuća, zavoda i ekonomija naglasivši njegovu sve-srdnu pomoć i zagovor kroz dugi niz godina. Središnje slavlje Dana Provincije bila je sv. misa. Mons. Sente je

u homiliji istaknuo važnost povjerenja i prepuštanja vodstva Gospodinu i onda kada ne razumijemo životne događaje. Upravo je sv. Josip primjer napuštanja udobnosti, svoje volje i sigurnosti u vlastite snage.

Nakon okrepe u pastoralnom centru mladi Župe počastili su sestre scenskim prikazom, a potom su kandidatice, postulantice i sestre pjesmom i plesom predstavile regije iz kojih dolaze. Radost zajedništva nastavila se zatim u Krašiću, mjestu u kojem je posljednje godine života proveo bl. Alojzije Stepinac. Sestre su posjetile župnu kuću u kojoj je i danas na stolu Kardinalov pisani stroj na kojem je pisao propovijedi, misal, svijeća koju je tražio da mu daju na času smrti, a iznad kreveta slika Majke Božje iz njegove rodne kuće. U toj naizgled maloj kući zbilo se toliko bogatstvo, bogatstvo jednog života i čitavog jednog naroda. 🌸

Molitva

za proglašenje svetima
bl. Drinskih mučenica

Gospodine Bože,
ti si blažene Drinske mučenice,
sestre Julu, Berchmanu, Krizinu,
Antoniju i Bernadetu
obdario milošću redovničkog
zvanja i snagom da svoju
vjernost i ljubav prema tebi
potvrde prolijevanjem krvi.
Udijeli i nama postojanost u vjeri
da se, i uz cijenu trpljenja,
ne odijelimo od tebe.
Ponizno te molimo da ove
svoje blaženice pridružiš
zajedništvu svetih sveopće Crkve
da bismo još odvažnije
slijedili primjer njihova života
i iskusili njihov moćni
zagovor u svojim potrebama
i životnim borbama.
Po Kristu Gospodinu našem.
Amen.

Tko po zagovoru blaženih Drinskih mučenica u duhovnim i tjelesnim potrebama zadobije koju milost, molimo neka javi na jednu od sljedećih adresa:

- Provincijalat Kćeri Božje ljubavi, Nova ves 16, 10000 Zagreb
 - Kćeri Božje ljubavi, Ivana Cankara 18, 71000 Sarajevo
 - Vicepostulatura bl. Drinskih mučenica, Granešina 7, 10040 Zagreb
- E-mail: kauza.dmučenice@gmail.com www.kblj.hr

Novčane priloge možete slati na naše račune u Privrednoj banci:
Broj kunskog računa: Privredna banka Zagreb, 2340009-1510357988
Devizni račun: SWIFT: PBZGHR2X, HR24 23400091-510357988

Tko god se prizna
mojim pred ljudima,
priznat ću se i ja
njegovim pred Ocem,
koji je na nebesima.

Mt 10, 32